

PARAGRAF

SORU BANKASI

Levent BALKESEN

N
Neder
YAYINLARI

TYT PARAGRAF SORU BANKASI

ISBN

978-625-9850-849

Genel Yayın Yönetmeni

Adem KUTLU

Editör

Nurçe TOKER

Yazar

Levent BALKESEN

Dizgi & Tasarım

Neder Yayınları Dizgi / Grafik Birimi

Baskı & Cilt / Sertifika No

İgi Baskı Matbaacılık Yayıncılık / 49244

İletişim

Koru Mahallesi 2562. Sokak Azadbey Sitesi 1/13A, Çankaya / ANKARA
Tel: 0554 542 07 41

Bu kitabın her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, kitabın tamamının veya bir kısmının Neder Yayınlarının yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır.

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler,

Biliyoruz ki son yıllarda paragraf soruları sınavın belirleyicileri arasında başı çekmektedir. Kolaydan zora doğru hazırlanan bu kitap sizlere okumayı, anlamayı ve yorum yapmayı sevdirecektir. ÖSYM tarzında metinlerle hazırlanan Neder Yayınları Paragraf Soru Bankası, sınavlarda son yıllarda sıkça yer verilen felsefi metinlerden bilimsel seçkilere, edebiyattan özel alıntılara ve farklı disiplinlere ait metinlerle sizlere iyi bir rehber olacaktır.

Cebinize hayalinizi koyup elinize paragrafınızı alıp çıktığınız bu yolda uçsuz bucaksız soru deryalarında attığınız her kulaçla birlikte kıyıya yaklaşacaksınız. Derin nefesleriniz ve azminizle varmak istediğiniz limana, paragrafların maviliğinde boğulmadan ulaştırmayı hedeflediğim bu yolda tüm öğrencilerimi lebideryada kucaklıyor, başarılar diliyorum.

Levent BALKESEN

• İÇİNDEKİLER

Paragrafta Anlatım	5
Paragrafın Konusu	23
Paragrafın Yardımcı Düşünceleri	123
Paragrafta Çoklu Sorular	175
Paragrafın Yapısı (Anlam Akışını Bozan Cümle)	187
Paragrafın Yapısı (İki Parçaya Bölme)	191
Paragrafın Yapısı (Uygun Yere Cümle Getirme)	195
Paragrafın Yapısı (Boşluk Doldurma)	199
Paragrafın Yapısı (Paragrafta Yer Değiştirme)	205
Paragrafın Yapısı (Paragraf Oluşturma)	209

1. Bireysel terapi, davranış değişikliğini kolaylaştırarak yaşam kalitesini artırmayı hedefleyen, terapist ve danışan arasında güven ilişkisiyle oluşan terapotik bir süreçtir. Terapi sürecinde danışanlar kendileriyle ve kaçınıp erteledikleri sorunlarla yüzleşme fırsatı bulurlar. Kişinin değiştirmek istediği davranış ya da rahatsızlıklar, terapi sürecindeki tekniklerle daha kolay ve daha hızlı bir şekilde gerçekleşir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

- A) Deyime
B) Karşılaştırmaya
C) Mecazlı anlatıma
D) Benzetmeye
E) Tanımlamaya

2. Ayakkabıcı, iskemlesine oturdu. Hasan da merakla karşısına geçti. Şaşarak, eğlenerek seyrediyordu. Tahir, kartona benzeyen kalın deriyi iki tarafı keskin incecik, sapsız bıçağıyla kesti. Ağzına bir avuç çivi doldurdu. Sonra bunları ağızından çıkarıp ayakkabıların altına çabuk çabuk mihladı. Deri parçalarını pis bir suya koyup ıslattı. Mundar çanaktaki macuna parmağını daldırıp tabanlara sürdü. Hasan bunların hepsine dikkatle bakıyordu.

Bu parçanın anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Açıklama
B) Tartışma
C) Betimleme
D) Öyküleme
E) Benzetme

3. Koronavirüsler, hayvanlarda veya insanlarda hastalığa neden olabilecek büyük bir virüs ailesidir. Daha önce rastlanan birkaç koronavirüsün soğuk algınlığından Orta Doğu Solunum Sendromu ve Şiddetli Akut Solunum Sendromu gibi daha şiddetli hastalıklara kadar neden olduğu bilinmektedir. Covid-19'un en yaygın semptomları ateş, yorgunluk ve kuru öksürüktür. Bazı hastalarda burun tıkanıklığı, burun akıntısı, boğaz ağrısı, ishal olabilir. Bu semptomlar genellikle hafiftir ve yavaş yavaş başlar.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Açıklama
B) Karşılaştırma
C) Sayısal veriler
D) Tanımlama
E) İkileme

4. Bazı kişiler dişlerini daha sert bir şekilde fırçalayarak daha iyi temizlediklerini ya da dişlerinin daha beyaz olacağını zannederler. Oysa bu, diş ve diş etlerine zarar vermektense başka bir işe yaramaz. Diş ve diş eti yapıları, kişiler arasında farklılık gösterir. Bu nedenle üreticiler birbirinden farklı diş fırçaları üretirler. Eğer hassas dişleriniz varsa ve sert diş fırçası kullanıyorsanız dişlerinize zarar verme olasılığınız çok yüksektir. Yanlış diş fırçası kullanımının yanı sıra çok sert diş fırçalama da dişlere zarar verir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Nitelik bildiren sözcükler
B) Nesnel cümle
C) Öznel cümle
D) Kişileştirme
E) Tartışma

5. Radyo açık, belli belirsiz yayılıyor odanın içine ses. Evin beyi pürdikkat dinliyor, radyonun durduğu dolabın yanı başındaki koltuğunda. Biraz aralık bırakıyor odasının kapısını, sıcak girsin diye sobanın ısıttığı salondan. Kendisi mırıldanıyor en tatlı nağmeleri, hafif toplu, al yanaklı kız. Aynanın önünden alıyor çantasını, son bir kez daha kontrol, eksik yok. Ablasıyla çektiikleri fotoğrafın hemen yanına bırakıyor çantasını. Fotoğrafa bakıyor bir daha, toz yok ama kazağının kolunu sündürüp temizliyor yine de çerçevenin camını, sanki okşar gibi fotoğraftaki ablasını.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisi yoktur?

- A) Abartma
B) Öyküleyici anlatım
C) Devrik cümle
D) Görsel öğeler
E) İşitsel öğeler

6. Meyvelerin kilo aldığı sanıldığı için meyvelerden uzak durmak, sık düşülen hatalardan biridir. Meyveler şeker içerdiği için zayıflamaya engel olarak görülür. Özellikle yemekten sonra yenen meyvenin vücutta direkt yağ olarak depolandığına inanılır. Ancak meyveler insan vücudu için gerekli olan birçok vitamin ve minerali içerisinde barındırır. Üstelik hazır ve paketlenmiş gıdaların içerisindeki şeker ile meyvelerin içerisindeki şeker arasında büyük farklar vardır. Diyet yaparken ara öğünlerinizde mutlaka meyve tüketmelisiniz. Hem tatlı hem de günlük vitamin ve mineral ihtiyacınız meyve tüketerek sağlanmış olur.

Bu parçada aşağıdaki anlatım yöntemlerinden hangileri bir arada kullanılmıştır?

- A) Açıklama - Benzetme
B) Betimleme - Karşılaştırma
C) Tartışma - Açıklama
D) Öyküleme - Tanık gösterme
E) Tartışma - Kişileştirme

7. Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi H.1339 numarda kayıtlı bulunan ve yirmi minyatürle görselleştirilen *Sigetvar Seferi Tarihi*'nin Nakkaş Osman'ın ilk çalışmalarından biri olduğu ve nakkaşın kendine has tarzının bu eserde belirlediği düşünülür. Sigetvarname minyatürlerinin üslup özellikleri, Nakkaş Osman'ın resimlemesinde çalıştığı belgelerle ya da bazı yazmalar da yer alan bilgilerle kanıtlanan çeşitli eserlerin minyatürleri ile karşılaştırıldığında bu görüş daha da kesinlik kazanmaktadır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleme
B) Betimleme
C) Tartışma
D) Karşılaştırma
E) Açıklama

8. Bir sabah iş yerinizde masanıza oturmuş sabah kahvenizi yudumlarken kapıdan giren birisinin size doğru yürüdüğünü hayal edin. Kafanızı kaldırıp gelen kişinin yüzüne bakıyorsunuz ancak kim olduğunu anlamınıza yönelik hiçbir işaret içermeyen, tamamen bulanık bir boşluk görüyorsunuz. Prosopagnozisi bulunan bir insanın dünyasına hoş geldiniz. Prosopagnozi bozukluğu bulunan insanlar, yüzleri tanıma becerisinden yoksundurlar. Yüz körlüğü olarak da bilinen bu bozukluğun nedeni, çoğunlukla tümör veya lezyon gibi bir çeşit beyin hasarıdır ancak doğuştan gelen vakalar da vardır.

Bu parçada kullanılan anlatım biçimleri aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

- A) Açıklama - Karşılaştırma
B) Öyküleme - Tartışma
C) Betimleme - Öyküleme
D) Açıklama - Öyküleme
E) Açıklama - Betimleme

9. Osman Efendi yatağından başını kaldırdı, öksürük azalmıştı. Ev sessiz, sokak تنها idi. Hava biraz serinlemişti, dışarıdan yeni açılmış leylak kokuları geliyordu. Ay, beyaz perdeli odayı iyice aydınlatmıştı. Yatağından kalktı, mutfığa doğru yöneldi. Dışarıdan genç bir çocuğun seslenişini duydu. Cama yöneldi. Mahalle çocuklarından Mehmet, bir ihtiyacı olup olmadığını soruyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki duyuların hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) Dokunma
B) Tatma
C) Görme
D) İşitme
E) Koklama

1	2	3	4	5	6	7	8	9
D	D	C	C	A	C	E	D	B

1. İnsan bir eşyasını kaybedebilir, adları unutabilir, birçok kez çevirdiği numarayı şaşırabilir. Bunlar, gençken önemsenmezken ilerleyen yaşlarda bunların önemli bir sorunun göstergesi olduğu düşünülür. Yaşla ortaya çıkan hafıza bozukluklarının normal mi yoksa bir hastalık dolayısıyla mı olduğunu ayırt etmek önemlidir. Yaşlanma sonucunda öğrenme hızı ve hatırlama ağırlaşır. Yaşlıda eşyalarını koyduğu yeri unutma, tanıdıklarının isimlerini unutma veya karıştırma, randevuları unutma, yakın zamanda okuduklarını ve söylediklerini hatırlamada güçlük çekme, dikkat dağınıklığı gibi şeyler görülebilir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Yaşlılarda unutma hastalığının ölümcül sonuçlar doğurabileceğine
B) Unutkanlığın, hastalık mı geçici bir durum mu olduğunun bilinmeyeceğine
C) Günlük hayatta insanların her yaşta çok önemli şeyleri unuttuğuna
D) İnsanların, unutkanlığı yaş aldıkça sorun olarak değerlendirdiklerine
E) Yaşlanmanın getirdiği yıkıcı psikolojik ve fizyolojik etkilere

2. *Dede Korkut* metinlerinde birçok yazım sorunu bulunuyor. Söz konusu sorunlardan biri bazı kelimelerin yazılışında birden fazla harf eksikliği nedeniyle bir ibare içerisindeki kelimelerin tanınmaz hâle gelmiş olmasıdır. Hatta öyle ki bazen yan yana yazılmış iki kelime tek kelimeymiş gibi algılanarak yanlış okumalara sebep olabilmektedir. Bu tür sorunların çözümü için bağlamdan yararlanıldığı gibi aynı metnin başka yerlerinde geçen benzer kelimelerden veya benzer cümlelerden de yararlanılabilir.

Bu parçaya göre *Dede Korkut Hikâyeleri* ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Birçok hikâyeden oluşan eserin her bölümünde yazım hataları bulunmaktadır.
B) Eserdeki yazım yanlışları metinden hareketle çözülememektedir.
C) Farklı sebeplerden dolayı bünyesinde yazımla ilgili sorunlar bulunan bir metindir.
D) Eserdeki bazı sözcükler, birden fazla sözcük olarak kullanılmaktadır.
E) İçerisindeki yazım yanlışları, eserin anlaşılmasına etki etmemektedir.

3. Tüm boyutları dikkate alındığında çeviri etkinliği kültürel, dilsel, edebi, sosyopolitik ve ekonomik pek çok neden ve sonuç içeren bir uğraş alanıdır. Özellikle edebî çeviri, teoride ve pratikte pek çok sorun, ikilem ve tartışma içerir. Bu anlamda farklı çeviri stratejileri, yöntem ve teknikleri söz konusudur. Karmaşık ve risk içeren çeviri sürecinde özne, çevirmendir. Edebiyat çevirilerinde, çevirmen gölgedeki sessiz yazar konumuyla sadece bir dilden bir başka dile anlamları aktarmaz, aynı zamanda iki dünyayı da birbiriyle tanıştıır. Bu nedenle çevirinin tabiatı, çevirmenin hem bir zanaat hem de sanat icra etmesini gerektirir.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Bir çevirmen diline ne kadar hâkimse o kadar güzel çeviri yapar.
B) Edebî eserde yapılan çeviriler, hiçbir zaman orijinal eserin verdiği tadı vermemiştir.
C) Çevirmenlerin, yazarın dilini ve niyetini olabildiğince koruyarak metni yeniden yazmaları gerekir.
D) Bilgi veren metinleri çevirmek, edebî çevirilere göre daha zordur.
E) Tüm dünyada romanlar şiirlere göre daha kaliteli çevrilmiştir.

4. Bazı kimselerin konuştukları kişilerin sözlerini sürekli olarak kestiklerini gözlemişsinizdir. Bu kişiler sözlerini kestikleri kimselerden sosyal mevki, prestij ya da yaş yönünden, büyük bir olasılıkla, daha büyüktürler. Sosyal itibarı yönünden büyük olan bu kişiler, karşısındaki sanki konuşmuyormuş gibi, istedikleri anda söze başlarlar. Bu davranış biçimiyle karşılarında biri yokmuş gibi bir tavır takınmış olurlar. Bu da onların karşısındaki insanlara saygı duymadığını gösterir.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanların bazı kimseler tarafından sözlerinin sürekli kesilmesi anlayışsızlıklarını gösterir.
B) Yaş ve mevki bakımından büyük olmak her zaman ayrıcalıklı olmak anlamına gelmez.
C) Sosyal itibarı yönünden büyük olan kimseler karşısındaki insanlara saygı duymalıdır.
D) Bazı insanlar başkalarının sözlerini keserek onları yok saymış olurlar.
E) Bir toplulukta birini küçük düşürmenin yollarından biri de onun sözünü kesmektir.

5. Toplumsal hayatımızın bugünü ve yarını her an etkileyen teknolojinin ne hızını kesebiliyoruz ne de onu engelleyebiliyoruz. Teknoloji, önlenmesi imkânsız bir fırtına sürükleyiciliğiyle önüne kattığını yeniden şekillendiriyor. Barışa ve insanlığın yararına kullanılabilirdiğinde bir uygarlık yükseltici ama bir kötünün elinde olduğunda da yıkım makinesi olduğu apaçık. Günümüzde gelişmişliğin bir ölçüsü de sahip olunan teknoloji olarak görülüyor. Sanatın, edebiyatın, politikanın, ekonominin tüm kavramlarını açıklamada teknolojinin nimetlerinden yararlandığımız gibi belli bir oranda yozlaşmanın, bozulmanın ve yabancılaşmanın nedenlerinin de bunda olduğunu bilmekteyiz. Geçmişte olduğu gibi teknolojik meydan okumalara karşı cevap verebilen toplumlar yaşamlarına bundan sonra da bu formülle devam edebileceklerdir.

Bu parçaya göre teknoloji ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Toplumsal yaşamı belirli oranda etkileyip şekillendirmektedir.
- B) İnsanların günlük hayatını zaman zaman zorlaştırmaktadır.
- C) Medeniyetin gelişmesinde etkin bir faktör olarak yer alamamaktadır.
- D) İlerleme ve büyümenin tek kriteri olarak kabul edilmektedir.
- E) Yaşamımızda yer alan birtakım olgular sadece onun sayesinde açıklanmaktadır.

6. Fransız şair Arthur Rimbaud, edebiyat tarihinin en önemli şairlerinden biri hatta belki de en önemli şairi. 19. yüzyılın ikinci yarısında yaşayan Rimbaud daha 18 yaşına basmadan önce çeşitli lirik şaheserler ortaya koymuştu. Genç, yetenekli şairin çalkantılı bir hayatı vardı. Kendine isim yaptığı yıllarda arkadaşı Verlaine ile yollarının ayrılması Fransa'da olay yarattı. Zira vedalaşırken Paul Verlaine, Rimbaud'u bileğinden vurdu. Rimbaud neyse ki iyileşip *İkinci Cehennem*'i kaleme alabildi. Verlaine ise bir süre hapiste yattı. Arthur Rimbaud 21 yaşındayken bir daha asla şiir yazmayacağına karar verdi. Bu kararının sebebini de hiçbir zaman açıklamadı. Çağının en iyi şairi birden yazmayı bırakıp elini çeşitli işlerde denemeye koyuldu. Avrupa'yı yürüyerek geçti ve gemiyle kendini Hollanda Doğu Hint Adaları'na attı. Bir süre paralı askerlik yaptı ama bu hayat tarzından çabucak sıkıldı ve kaçtı. Rimbaud birdenbire bir asker kaçağına dönüşmüştü. Yakalansaydı idam edilebilirdi. Neyse ki Fransa'ya sağ salım dönme-yi başardı.

Bu parçadan hareketle Arthur Rimbaud ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Disiplinli yaşama uyamadığı için askerliği bırakmıştır.
- B) Yirmi bir yaşında şiir yazmayı bırakıp Hindistan'a gitmiştir.
- C) Kaçak olarak bir süre yaşadktan sonra memleketine dönmüştür.
- D) On sekiz yaşına gelmeden dünya çapında üne kavuşmuş bir şairdir.
- E) Bir yanlış anlaşılardan dolayı elinden yaralanmıştır.

7. Bonnie ve Clyde; 1930'larda Amerika'da, Büyük Depresyon sırasında çeşitli bankaları soyan, 13 cinayet işleyen, haklarında filmler yapıp romanlar yazılan efsanevi bir çift suçlu. Ancak onlar, yalnızca birer suçludan ibaret değiller. Aynı zamanda oldukça yetenekli şairler. Özellikle de Bonnie... İkili banka soymaya 1932'de başladılar ve banka üstüne banka soyup cinayetler işlediler. Bu şekilde ülkeyi dolaştılar, FBI'ın en çok arananlar listesine girdiler, bir noktada bir çeteleri bile oldu. Birbirlerini delicesine seven suçlu çift 23 Mayıs 1934'te polislin onlara kurduğu bir tuzak sırasında kurşun yağmuruna tutuldular ve ateş altında birlikte can verdiler. Tıpkı Bonnie'nin şiirlerinde öngördüğü gibi... Clyde'la tanıştıktan sonra şiir yazmaya başlayan Bonnie ya aşk şiirleri kaleme alıyordu ya da işledikleri suçları anlatıyordu ama aslında medyanın onları gösterdikleri kadar gaddar olmadıklarını dile getirmeye çalışıyordu.

Bu parçada Bonnie ve Clyde ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Polis tarafından kurulan bir tuzak ile yakalanıp tutuklandıklarına
- B) FBI'ın en çok arananlar listesine girme sebeplerine
- C) Clyde'in Bonnie ile tanıştıktan sonra şiir yazmaya başladığına
- D) Amerikalı çiftin ölümlerinin aynı anda gerçekleşmediğine
- E) Suçlu bir çift olmalarının yanında şairliklerinin de başarılı olduğuna

8. Bir ozanın, bir yazarın sadece ekmeğini çıkarmak için çalışabileceğini sanmıyorum. Başka bir dileği olmasa, bu yeryüzünde tutulacak daha kolay, daha verimli iş mi yok? Kendini çoğunluğa yığınlara beğendirmek kolay bir iş değildir. Düşlerinin ateşine kapılmış bir delikanlı ne söylerse ne yazarsa çevresindekileri coşturup alkışlar alabileceğini umar, buna inanır.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı olabilir?

- A) Sanatçıların eser oluşturma amaçları para kazanmak için midir?
- B) Bir sanatçının okuyucularından beklentileri neler olabilir?
- C) Sanatçıların yapabileceği diğer meslekler nelerdir?
- D) Bir sanatçı en çok hangi konular üzerinde durmalıdır?
- E) Sanatçı olabilmenin belli koşulları var mıdır?

9. Teknolojisi dışarıda üretilen diğer aletler gibi televizyon da daha başlangıçta bizi yabancı düşünce duygu ve insan ilişkilerinin baskısı altına almaktadır. Üstelik bu teknoloji baş döndüren bir sürat ile ilerliyor. Ona yetişmek bir yana, aslında öncelikle yapılması gereken, bu kitle iletişim araçlarının kendi toplum yapımız, inanç ve ahlakımız ile olan irtibatının araştırılmasıdır. Kısacası televizyon kanalları kurma ve kapma yarışı içinde bu alet üzerinde kafa yoracak, onun kullanımı için düşünce üretecek zamanı bulamıyoruz.

Bu parçada televizyonla ilgili asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültürümüze ve hayat tarzımıza yabancı olduğu
B) Haksız rekabete sebep olduğu
C) Çocukların eğitimini olumsuz etkilediği
D) Çok zaman kaybına sebep olduğu
E) Kârlı bir sektör olduğu

10. Bilgi geçmişten günümüze toplumların hayatında ve eylemlerinde önemli rol oynamış; bu rolün önemi tecrübe edilen her çağla birlikte hızla büyüyerek bugüne ulaşmıştır. Bilgi, toplumların varlığının devamlılığının en büyük güvencesi olacağı gibi aynı zamanda temel kaynağı ve önemli güç unsurudur. İhtiyaç duyulan bilgi satın alınabilir ya da kiralanabilir. Ancak asıl zenginlik ve güç, söz konusu bilgiyi toplumun kendi bünyesinden elde edebilmektir. Bunu sağlamanın ise temel yolu toplumda öğrenme kültürünü yaygınlaştırmak, farkındalığı arttırmak ve öğrenmeye erişimi sağlamaktan geçer. Nitekim bilgi toplumunda her geçen gün hızla artan bilgi akışına uyum sağlamak için bireylerin öğrenmeyi öğrenmeleri gerektiği gibi toplumların da "öğrenen toplum" olmaları önemlidir.

Bu parçaya göre bilgiyi toplumun kendi bünyesinden elde edebilmesi için gereken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öğrenmeği öğrenerek gelecek nesillere bunu aktarabilmek
B) İhtiyaç duyulan bilgiyi farklı toplumlardan satın almak ya da kiralamak
C) Öğrenmeyi yayıp öğrenmeye ulaşmayı sağlamak ve farkındalığı güçlendirmek
D) Bilgiyi toplumun geneline yayıp farklı uluslara da aktarmak için uğraşmak
E) Öğrenme sürecinde alıcı ile vericiyi aynı noktada buluşturabilmek

Neder
YAYINLARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D	C	C	B	A	C	E	A	A	C

1. **Muhabir:** (I) ----?

Sanatçı: Beni etkileyen şey insan. Daha çok da kadınların ruh hâlleri resimlerimin konusunu oluşturuyor. Genellikle kent kadını yapıyorum. Kalabalık içindeki yalnızlıklar kadını-erkekli sosyal mekânlardaki soyutlanmışlıklar ilgi alanlarımı oluşturuyor. Her resmimin bir hikâyesi var. Mitolojik kadın, tanrı kültlerinden ve çağın tüketimin kölesi olmuş içi boşaltılmış kadınına kadar hepsi var.

Muhabir: (II) ----?

Sanatçı: Resim sanatı için kesin bir şey söyleyemem. Sıkı bir çalışmayla kişi, öğrenerek yaptığı işi sergileyebilir. Yetenek konusuna gelince kimisi yüzde doksan dokuz çalışma, yüzde bir yetenek der. Kimisi işin zanaat kısmı öğretilir sanat kısmı öğretilemez der. Ben işin içinde ruh ve duygu yoksa yaratım sancısı yoksa işin sanat kısmı oluşmamıştır diye düşünürüm.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Öykülerinizin ana teması olarak belirlediğiniz şey nedir
(II) Sanat çalışma işi midir yoksa kabiliyet işi mi
- B) (I) Resimlerinizde doğayı değil de insanı işlemenizin nedeni nedir
(II) Ressam olmanın büyük zorlukları olduğunu söyleyebilir misiniz
- C) (I) Çalışmalarınızda tercih ettiğiniz asıl tema nedir
(II) Resim sanatı öğrenilecek bir şey midir yoksa yetenek işi midir
- D) (I) Eserlerinizde kadın profillerinin ön planda olmasının sebebi nedir
(II) Diğer sanat dalları içinde resim farklı bir yerde mi sizce
- E) (I) Resimlerinizde sizi en çok etkileyen şey nedir
(II) Resim sanatının kesin kuralları olduğunu söyleyebilir misiniz

2. 250 milyon yıl önce gerçekleşen ve beş kitlesel yok oluş arasında en ölümcülü olarak kabul edilen Permiyen-Triyas yok oluşu, tüm deniz türlerinin yüzde 96'sını, tüm karasal türlerin ise yüzde 70'ini yok etmiştir. Bu devasa yok oluşun nedenine dair yürütülen çalışmalarda, kömür yakımının bundan sorumlu olduğuna dair ilk kanıtlar elde edildi. Sibiry'a'daki yanardağlarda gerçekleşen ve 2 milyon yıl süren bir dizi volkanik patlama nedeniyle yoğun miktarda kömür yakımı gerçekleşmiş. Bunun sonucunda da sıcaklıklar bir hayli yükselmiş ve ölümcül bir küresel ısınma gerçekleşmiş. Küresel yok oluşun sonlarına doğru ekvatorial okyanus sıcaklıklarının 38 dereceyi aştığı düşünülüyor. Araştırmacıların kanıtlarıysa Sibiry'a'nın çok farklı bölgelerine gerçekleştirdikleri saha ziyaretleriyle topladıkları 500 kilograma yakın örneklerin çoğunda rastlanan yoğun miktarda yanmış kömür izleri.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Küresel ısınmanın gelecekte ekvatorial sıcaklıkları 38 derecenin üzerine çıkarıp bir felaket yaşatabileceğine
- B) Permiyen-Triyas hareketinin kitlesel yok oluşlar arasında yıkım gücü en fazla olan yok oluş olduğuna
- C) Sibiry'a'nın yeryüzündeki farklı bölgelerine oranla çok daha yoğun miktarda yanmış kömür izi barındırdığına
- D) Yeryüzündeki yok oluşların tamamında kömür yakımının etkisinin bulunduğu kanıtlandığına
- E) Permiyen-Triyas yok oluşunun Sibiry'a'daki yanardağlarda gerçekleşen volkanik patlamanın sarsıntılarıyla gerçekleştiğine

3. Kişiliği oluşturan önemli bazı unsurlar vardır. Öncelikli olarak bireyin davranışlarının diğer bireylerden farklılaşan nitelikte ve ayırıcı olması gerekmektedir. Kişinin davranışının zaman geçse de değişmeyen, tutarlı bir yapıda olması önemlidir ve davranışın kalıplaşmış olması gerekir. Kişilik davranışlarını şekillendiren bir diğer unsur ise ilişki kurma biçimidir. Bireyin ortaya koyduğu davranışlar bireyin iç ve dış çevresiyle kurduğu ilişkiden etkilenir. Her bireyin kendi duygu, düşünce ve çevresindeki durumları algılayışı farklılaşmaktadır. Birey kendi algılamalarına göre farklı bir ilişki kurma biçimi geliştirir. Kişiliğin gelişmesinde ve şekillenmesinde biyolojik faktörler ve çevresel faktörler etkili olabilmektedir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Kişiliğin oluşumunda biyolojik faktörler kadar yaşanan çevre de etkili olmaktadır.
- B) Bireyin sergilediği davranışlar bireyin iç ve dış çevresiyle kurduğu ilişkileri şekillendirmektedir.
- C) Tutarlı bir kişiliğin göstergesi, davranışların her zaman ve her yerde değişmez biçimde gösterilmesidir.
- D) İnsanların günlük hayatındaki davranışları, ilişki kurma şekillerinin tek belirleyicisi konumundadır.
- E) Bireylerin duygu ve düşünceleri, etrafı algılayışları çeşitlilik gösterebilmektedir.

4. Elbette, başka bir türde yazamıyorum. Öyküde daha net bir ses tonu kullanabiliyorsunuz. Az sözcük kullanılarak yakalanan yoğunluk hoşuma gidiyor. Zaten yazmaya başladığım sıralarda sadece öykü yazmak için kafa yordüğümü fark etmiştim. Kendimi, çevremi, düşüncelerimi anlatmak istiyorum ve bunun için en iyi yolun da öykü olduğunu düşünüyorum. Ondan daha samimi başka türler de vardır elbette ama ben yazarken bir dostumla sohbet ettiğimi hissediyorum âdeta. Bundan sonra da başka bir türde yazabileceğimi hiç zannetmiyorum.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Farklı türlerde de yazmanız gerektiğini düşünüyor musunuz?
- B) Öykü yazarken özellikle dikkat ettiğiniz noktalar var mıdır?
- C) Öykülerinizde samimi bir üslup kullanmanızın bir nedeni var mı?
- D) Hangi türlerde metinler kaleme almayı tercih ediyorsunuz?
- E) Yazdığınız metinlerin öykü olması bilinçli bir tercih mi?

5. Meslek olarak üniversitede edebiyat dersleri okutan ve edebiyat araştırmaları yapan biri olduğum için edebiyat dışı konularda yazmamı yadırgayanlar var. Dikkatlerini sadece dar bir ihtisas alanı içinde dolaştırarak kılı kırk yaran bilgin kişilere karşı saygı duyarım. Fakat yalnız bizde değil bütün dünyada kendi ihtisas alanlarının dışındaki konularla da ilgilenen, şiir, roman, hikâye ve deneme yazan kimseler de mevcuttur. Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir kimse uzmanlık alanının dışına çıktığı için kınanmaz.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Başarılı eserler verebilmek için eğitim almak gereklidir.
- B) Edebiyat, çok geniş bir alan olduğundan bir sanatçının edebiyatın her dalında başarılı olması beklenemez.
- C) Bir insanın uzmanlık alanı dışında yazılar yazması doğaldır.
- D) Büyük bir dikkatle yazılmış eserler mutlaka başarılı olur.
- E) Gerçek bir eleştirinin varlığı için bilgin kişilere ihtiyaç vardır.

6. Öykü elbette ki farklı bir edebî türdür ve aslında romanla karşılaştırıldığında bir susma biçimidir. Ama haklısınız, ne yazık ki sadece ülkemizde değil dünyada böyle bir algı var ve ben bunun tamamen ticari bir dayatmadan kaynaklandığını düşünüyorum. Ne de olsa roman, öyküden daha çok satıyor. Pek çok iyi öykücü de bu baskıya boyun eğip kötü romancılar olabiliyorlar sonunda. Yine de bütün bu tartışmalar, öykünün değerini düşürmez. Örneğin Marquez *Çullukların Gecesi* isimli bir öyküsünü meşhur romanı *Yüzyıllık Yalnızlık*'a de-ğişmeyeceğini söylemiştir.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Siz, bir öykü yazarı olarak edebî türler arasında öyküyü nasıl konumlandırıyorsunuz?
- B) Öykü ve romanın birbirinden bağımsız türler olduğu düşüncesine katılıyor musunuz?
- C) Öykücülüğün sönmekte olan bir serüven olduğu sözleri hakkında düşünceleriniz neler?
- D) Öykü yazmanın ticari bir kaygıya dönüşmüş olması hakkında ne düşünüyorsunuz?
- E) Öykünün romana geçişte bir basamak olarak görülmesi hakkında ne söyleyebilirsiniz?

7. Bu kadar senelik meslek hayatımda şunu çok iyi anladım: İnsanın bedensel, ruhsal ve toplumsal yönleri vardır. Daha önceden sanılıyordu ki psikiyatri sadece ruhsal yönle ilgilenen bir bilim dalıdır ama bu dalın içine girdikten ve bu dalda gelişmeler olduktan sonra gördüm, yaşadım ve okudum ki insanın davranışı o insanın biyolojisi de çok büyük etken. Mesela beyin yapısının özellikleri, beyin hücrelerinin özellikleri, beyindeki kimyasal maddeler; biz ne yaparsak yapalım insanın davranışlarını etkileyen, o davranışların ortaya çıkmasında rol oynayan çok önemli biyolojik bir yön. Dolayısıyla bunu anlayabilmek için eğer bir psikolog olacaksak bu işin biyolojisini bilmek, beyin yapısını bilmek, beyin hücrelerinin, beyinin çalışmasını ve bunun insanın davranışına, insanın tepkilerine, insanın başkaları ile olan ilişkisine ne şekilde yansıdığını bilmek şart.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Psikolog olmak için tamamlanması gereken prosedürler nelerdir?
 B) Meslek hayatınız boyunca ne tür zorluklar ile karşılaştınız?
 C) Psikolojideki yaklaşımlar modern dönemde nasıl bir gelişme gösterdi?
 D) Psikolog olmayı amaçlayan gençlere neler önerirsiniz?
 E) İnsanın sosyal bir varlık olması, psikolojide ne derece önemlidir?

8. Benim çocukluğumdan beri dönem dönem basketbol daha popüler oldu. 12 Dev Adam olayını ve 1982 Avrupa elemelerini bunun dışında tutuyorum, bazen daha da popüler oluyor. Basketbol, çoğunlukla üç büyüklerden birinin takımının daha iddialı olduğu hâle geldiğinde izlenir; basketbol salonları dolar taşar. O zaman çok şikâyet edilir: "Basketbolda seviye çok düştü, futbol seyircileri salonları dolduruyor, adamlar o kadar anlamıyorlar ki basket olduğu zaman gol diye bağıyorlar." Bu şekilde işte, basketboldaki seviye düşmesinden şikâyet edilir basketbol seyircisi tarafından. Sonra başka şikâyetler de olmuyor değil. Mesela "Ülker kendi çalışanlarını getirmese maçı 50 kişi ancak seyreder." gibi... Türkiye'de basketbol yarı final müsabakası var, tribünde 18 kişi var. Hatta maçın birinde antrenör kızmış, ayakkabısını tribüne fırlatmış, ayakkabıyı getirecek adam bulunamamış diye bir şey anlatılır. Basketbolda tribünler dolduğu zaman seyircinin seviyesi düştü, diye bir yakınma oluyor. Onlar gelmediği zaman da "Tribünler boş kaldı." diye bir yakınma oluyor. Yani çok seviyeli denen basketbol seyircisi Türkiye'de basketbolu yaşatacak sayıda değil.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Futbola kıyasla basketboldaki gelirlerin düşük olmasını neye bağlıyorsunuz?
 B) Türk basketbolunun geleceğini nasıl görüyorsunuz?
 C) Basketbola olan ilgi basketbolu nasıl etkilemektedir?
 D) Sizce ülkemizde futbola gösterilen ilginin basketbola gösterilmemesinin sebebi nedir?
 E) Basketbol izleyicisi ile futbol izleyicisi arasında nasıl farklar bulunmaktadır?

9. Bu kavramı nasıl tanımladığınız, sizin popüler kavramını nasıl gördüğünüze, nasıl sınırlandırdığınıza bağlı. O yüzden önce popüler kavramını tanımlamak gerekiyor. Bir özel üniversitede "popüler kültür" dersi veriyorum ve öğrencilerime her sene ilk derste sorduğum bir soru var: "Murat Boz'un müziği mi popüler yoksa Beethoven'ın müziği mi?" Bu soru karşısında öğrencilerim Murat Boz'un müziğinin popüler olduğunu söylüyorlar. İkinci bir soru olarak "Peki, diyelim ki bir kasabada ya da bin kişilik bir toplumda yaşıyoruz. Bu bin kişiden dokuz yüz doksan kişi Beethoven, on kişi de Murat Boz dinliyor. O toplumda popüler olan hangisidir?" diye soruyorum. O zaman kafaları karışıyor tabii ki. Zaten bu sorulan bir şeyleri açıklığa kavuşturmak ya da kesin sınırlar çizilebilir için değil, kafa karışıklığını ortaya koymak için soruyorum. Şimdi popüler kültürün birçok şeyle bağlantısını kuruyoruz: kitle iletişim araçlarının gelişmesi, toplumda iletişim biçiminin belli bir noktaya gelmesi, toplumsal ilişkilerin belli biçimlere ulaşması... Popüler kültürü de bütün bunların sonucunda ortaya çıkan bir şey olarak tanımlıyoruz.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Verdiğiniz derslerde özellikle yoğunlaştığınız bir kavram var mıdır?
 B) Bir akademisyen olarak siz popüler kültür kavramını nasıl tanımlıyorsunuz?
 C) Popüler kültürü doğuran en önemli olgu nedir?
 D) İnsanların müzik zevkini belirleyen unsur size göre nedir?
 E) Kitle iletişim araçlarının insanların zevklerini etkilediği görüşüne katılıyor musunuz?

10. Bugünkü popüler kültür tartışmalarının çerçevesinden baktığımızda mutlaka öyledir. Bugünkü endüstriyel popüler kültüre baktığımız zaman tabii ki. Mesela hani artık asgari bir iletişim hattı televizyon olması, medyanın belli bir şekilde gelişmesi, belli ticari yapıların, belli ticari ağların oluşması, kültür ürününün belli bir şekilde metalaştırılıp insanlara sunulması gibi bazı koşullar aranıyor. Onun için toplumun en azından teknolojik düzeyde, örgütlenme düzeyinde belli bir düzeye gelmiş olması gerekiyor.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Popüler kültürün bir toplumda gündem belirleyici etkisinin o toplumun gelişmişlik düzeyiyle bir ilgisi var mıdır?
 B) Teknolojik gelişmelerin toplumların ilerlemesinde ne gibi katkıları vardır?
 C) Endüstriyel ürünlerin son zamanlarda hayatımıza bu denli girmesini neye bağlıyorsunuz?
 D) Ülkelerin siyasi gündemlerini belirleyen en önemli değişken nedir?
 E) Popüler kavramlar üzerine yapılan tartışmaların ana odağında bulunan unsurlar nelerdir?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C	B	E	E	C	E	D	C	B	A

5. Her ülkenin kendine özgü selamlaşma şekillerinin olması, o ülke insanların soğuk ya da sıcakkanlı olmalarıyla yakından ilgilidir. Yakın ve içten ilişkilerin ayıp sayıldığı kimi zengin kesimlerde sadece uzaktan selamlaşma kuralı vardır ve bu, insan ilişkilerinde yeterli sayılmaktadır. Sıcakkanlı, coşkulu insanların yaşadığı ülkelerde ise her türlü dostluk ve sevgi gösterisi doku-narak, duyarak, içtenlikli davranışlarla yapılmaktadır.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Selamlaşma gibi çeşitli insan ilişkileri, bireyin içinde bulunduğu coğrafi özellikler çerçevesinde biçimlenmektedir.
B) Sıcak ya da soğukkanlı insanların birbiriyle anlaşmaları çok zordur.
C) İnsanların soğuk ya da sıcakkanlı olmaları, insani alışkanlıkları belirleyen temel etkidir.
D) Selamlaşmak, dostluk ve sevgiyi güçlendirir, insan ilişkilerinin sürekliliğini sağlar.
E) İnsanlar, ilişkilerini ekonomik gücün belirleyici olduğu bir toplumsal çevre içinde sürdürürler.

6. Taze su kaynaklarının kirletilmesini, zehirli atıkların dökülmesini ya da yeni bir maden ocağının veya yeni bir otoyolun çevreye verdiği zararı kimin karşılaması gerektiğine ilişkin bitip tükenmek bilmez bir tartışma duyarsınız. Bu tür tartışmalar, tarafsız çözümler bulunmadığından ve yalnızca güç mücadelesiyle çözülebileceğinden sonsuza dek sürer. Birisinin artığı, pekâlâ başka birinin hayat koşulunun ögesi olabilir. Üstelik bir ahlaklı sorumlu da çıkmaz, kimse ortadaki suçu kabul lenmez.

- I. Bireysel alışkanlıkların büyük sonuçlar getireceğine inanmak
II. Zararların kaynaklarını nesnel bir çalışmayla tespit etmek
III. Sorumluluk üstlenebilecek etik anlayışa sahip olabilmek

Yukarıdakilerden hangileri çevreye verilen zararlar hakkındaki temel sorunlar arasındadır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

7. Şirketin söz sahibi insanısın. Her türlü yetkiye sahipsın. Deneyimin ve eğitimin, bu işi yapmaya fazlasıyla yetiyor. Anlayamadığım şu: Nasıl olur da en büyük ihaleyi tam alacakken üst düzey yöneticilerini pasif göreve çekiyorsun? Bu yetmezmiş gibi konuya vakıf olmayan birilerine sorumluluk veriyorsun?

Bu sözleri söyleşen kişi eleştirdiği kişiye aşağıdaki atasözlerinden hangisini öğütler?

- A) Taşıma su ile değirmen dönmez.
B) Çatal kazık yere batmaz.
C) Bir koltukta iki karpuz taşınmaz.
D) İki cambaz bir ipte oynamaz.
E) Irmak geçerken at değiştirilmez.

8. Günümüzde toplumumuzda büyük bir yabancı dil özentisi başladı. İnsanlar arasında "Özentili bir isim" yakıştıрма ve seçme modası hızla yayıldı. Çarşı, sokak, iş yeri, televizyon kanalları ve programlarının isimlerinin bile yabancı sözcüklerden seçilmesi bir marifet, bir üstünlük sayılır oldu. Türkçe sözcük kullananlar aşağılandı. Üç beş yabancı sözcük bilenler İngilizce konuşmaya yeltendi. Böylece Türkçe adım adım kültür dili olma özelliğini yitirdi. Üniversitemiz bile bu özentiden etkilenerek eğitimlerini hızla yabancı dillere kaydırıldı.

Bu parçanın bütününde yazar, aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

- A) Yabancı dil özentisinin bütün toplumu sarmasından
B) Üniversitemizin eğitime gereken önemi vermesinden
C) Halkımızın yabancı dilleri doğru dürüst konuşmamasından
D) Üniversitemizde yabancı dilin gereği gibi öğretilmesinden
E) İş yerlerine verilen isimlerin insanları yanlış yönlendirmesinden

1	2	3	4	5	6	7	8
B	A	B	C	A	D	E	A

1. Bir türün ustalarını bilmeden, o türün diğer ürünlerini okuduğunuzda zevk eksikliği yaşarsınız. Deneme türünü seviyorsanız önce Montaigne'i okumanız gerekir. Ben de deneme yazdığım için onun önemini her zaman vurgularım. Yalnız ben mi eli kalem tutan hele deneme yazan herkesin ona borcu vardır. Birçok kavram ve gündelik düşünce üzerine çeşitlemeyi onun yazdıklarında bulursunuz. Ayrıca Montaigne, yüzyıllar arasında bağ kurar ve o bağ, dünden bugünü aydınlatır. Dünya yazarları arasında da Türk edebiyatında yol izleri en fazla takip edilen deneme yazarı odur.

Bu parçada Montaigne ile ilgili asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Daha iyi nasıl yaşanacağını soruşturmuştur.
B) Deneme türünün kurucu ustası olmuştur.
C) Eleştirel inceleme fikrini yeniden tanıtmıştır.
D) Herkesin anlayabileceği anlatıma yaslanmıştır.
E) Toplumsal sorunlara çözümler geliştirmiştir.

2. Sir Arthur Quiller gibilerinin eleştiride teorik bakımdan mücadeleyi kazanmasına izin verilseydi edebiyat eleştirisi, bir kişinin patatesi mi yoksa domatesi mi tercih ettiği kadar önemli sayılabileceği tarihsel bir yan yolda tikanıp kalırdı. Sağlam eleştirel analiz, sayfadaki kelimelere yönelik disiplinli bir dikkatin önemine odaklanmalıdır. Bunu da sadece teknik ya da estetik nedenlerle değil; edebiyat, modern uygarlığın manevi bunalımıyla en yakından ilişkili şey olduğu için öne çıkarılmalıdır.

Bu parçada Sir Arthur Quiller ile ilgili karşı çıkılan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebiyat eleştirisini geleneksel yöntemlere göre sürdürmesi
B) Edebiyat eleştirisini keyfi beğeni düzeyine indirgemesi
C) Edebiyatın gençler üzerindeki etkisi görmezden gelmesi
D) Kabul edilen yazarların dışındaki isimlere alan ayırması
E) Kuramsal çalışmalarında polemikçi tarzını benimsemesi

3. Kitapların kolayca vazgeçilebilir olduğunu tartışmaya açanların dijital medya uzmanları olmalarına şaşmamak gerek. "Derin okumanın yasını tutarak zamanımızı boşa harcamamalıyız." diye öneren, sonra da *Kayıp Zamanın İzinde* için "Fazla uzun ve pek ilgi çekici değil." yargısına varan bazı dijital medya uzmanları var. Onları ciddiye alamam da böyle beyanları entelektüel kazanımlarının aşınmaya başladığının bir göstergesi olarak okuyorum. Bu sözler, insanların internet ağı üzerinde öylece gezinmelerinin okumaktan uygun hatta üstün olduğuna ikna olmalarını kolaylaştırıyor.

Bu parçaya göre kitapların niteliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Boş zamanları iyi değerlendirebilmenin en ideal yolu olması
B) Elektronik ortamlara uyum sağlayıp dönüşümü geçirebilmesi
C) İletişim ve medya konularına alternatifsiz kaynaklık etmesi
D) Nitelikli düşünebilmek için önemini her çağda koruyabilmesi
E) Yeni kuşaklar için yerini başka seçeneklere bırakabilmesi

4. (I) Mutluluk için gerekli şeylerin en az yarısının fiyatı yoktur ve mağazalardan da satın alınamaz. (II) Nakdiniz ne kadar çok olursa olsun, bir alışveriş merkezinde, sevgi ve dostluğu, iyi yapılan bir işten elde edilen öz saygıyı bulamazsınız. (III) Orada kayıtsızlık, küçümseme, tersleme ve aşağılama tehditlerinden azade olamazsınız. (IV) Üstelik, ticari ve pazarlanabilir olmayan şeyleri elde etmekte kullanılabilir zaman ve enerjiyi, yalnızca mağazalar yoluyla elde edilebilen bu metalara yetecek kadar para kazanmak için kullanmak ağır bir külfettir. (V) Pek muhtemeldir ki yitirilenler, kazanılanları çoğu kez geçer ve mutluluk yaratmak üzere artan gelir kapasitesinin yerini sonunda daima mutsuzluk alır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi ana düşünce olmaya en yakındır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

5. Güçlü bir megalodon, günümüzün köpek balıklarıyla oyuncak gibi oynayabilirdi. Balinaları ise kahvaltı için yiyebilirdi. Ahtapotlar ve dev kalamarlar onun için mezeydi. Bu canavarın 18 metre uzunluğa ulaştığı, tahmin ediliyor. Prestijli yırtıcı statüsü nedeniyle bu, filmlerde de sıkça karşımıza çıkan bir tarih öncesi deniz canavarı. Bu yaratığın okyanuslarda, Neojen dönemde hüküm sürdüğü düşünülüyor. Dev boyutları ısırma kuvvetiyle birleşince denizlerin en ölümcül yırtıcısı hâline geldi.

Bu parçada altı çizili sözlerle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahtapot
B) Balina
C) Dev kalamar
D) Köpekbalığı
E) Mega köpekbalığı

6. Yazı tipi tasarımıyla uğraşmaya karar verdiğimde tipografi hocama "Nereden başlayayım?" diye sormuştum çünkü yazı tipi tasarımı karmaşık bir disiplindi, kafam karıştı. İlk çizdiği nasıl atacağım konusunda hiçbir fikrim yoktu. "Şöyle bir şey tasarlayarak başlayabilirsin." dediği anda eve gidip tam da öyle bir şey tasarlamaya başlayacaktım, yay gibi kurulmuştum. Beklediğim buydu; görsel iletişim tasarımı eğitimi bilirsiniz, tasarım projeleriyle ilerleme sağlanır. Ancak hocamdan basit gibi görünen ama altın değerinde cevap almıştım: "Okuyarak."

Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir işin uygulama aşamasına geçmeden öğrenme gerçekleşemez.
B) Bir sanata başlamadan onun tarihiyle yöntemlerini araştırmak gerekir.
C) Kolay gibi görünen işlerin arkasında yoğun bir emek süreci vardır.
D) Bir yazıyı tipografiyle ilgi çekici hâle getirmek olanak dâhilindedir.
E) Yazı tipi tasarımı uygulamadan çok kuramsal ağırlıklı bir sanattir.

7. Su, havadan çok daha yoğun olduğu için ses dalgası suyun içinden daha hızlı geçebilir. Sesin içinden geçtiği ortamın yoğunluğu, ses dalgasının hızını etkiler. Genel olarak ses, katı maddelerde daha hızlı, sıvılarda daha yavaş ve gazlarda en yavaş biçimde ilerler. Örneğin, oda sıcaklığındaki havada ses, saniyede yaklaşık 343 metre hızla ilerler. Bununla birlikte, suda saniyede yaklaşık 1.480 metre hızla, yani çok daha hızlı hareket eder.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Hangi madde sesin iyi işitilmesi için idealdir?
B) Işık hızı niçin ses hızından çok daha hızlıdır?
C) İnsanın duyabileceği en küçük ses aralığı kaçtır?
D) Ses hızı neden ortamdan ortama değişiyor?
E) Suyun havadan yoğun olmasının sebebi nedir?

8. Bir uzva basınç uygulandığında kan damarlarının sınırlara oksijenli kan taşıma olanağı kısıtlanıyor ve sınırlar geçici olarak devre dışı kalıyor. Buna geçici parestezi deniyor. Basınç gevşetildince sinir kan dolaşımını geri kazanıyor ve tekrar devreye girerek bir karıncalanma hissi yaratıyor.

Bu parçanın yazarı karıncalanma ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisine yanıt vermiştir?

- A) Hangi hastalığın habercisidir?
B) Kurtulmak için ne yapmalıyız?
C) Ortaya çıkma sebebi nedir?
D) Yaşamı nasıl etkiliyor?
E) İnsan sağlığına zararlı mıdır?

9. (I) İnsanlar binlerce yıldır kömür kullanıyor. (II) Dünya elektriğinin %40'unu üreten kömür, önemli bir doğal kaynak. (III) Ancak her yıl 9 milyar ton kömür çıkaran işçiler için bu ölümcül bir uğraş. (IV) Madenciler yerin yüzlerce metre altındaki sıcak, dar ve karanlık yerlerde çalışıyor; kömür damarına ulaşmak için demiryolu arabalarına binip tünellerde kilometrelerce yol kat ediyor. (V) Bu yer altı dünyasında yangın ve patlama, zehirli gazlar, sel, toz soluma ve çökme gibi tehlikeler onları bekliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisiyle birlikte düşünce yön değiştirmiştir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

1	2	3	4	5	6	7	8	9
B	B	D	A	E	B	D	C	C